

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Που ξεκινά εκεί που τελειώνουν
οι ρομαντικές ιστορίες

Ο γάμος του κυρίου Ρομπέρ Νταρζάκ και της δεσποινίδος Ματίλντ Στάνγκερσον έγινε στο Παρίσι, στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου του Σαρντονέ, στις 6 Απριλίου του 1895, ενώ η τελετή διεξήχθη με τον διακριτικότερο τρόπο. Είχαν μεσολαβήσει λίγο παραπάνω από δύο χρόνια από τα γεγονότα τα οποία αφηγήθηκα στο προηγούμενο βιβλίο – γεγονότα τόσο συνταρακτικά, που δεν θα ήταν υπερβολή να πω ότι ακόμη και αν είχαν περάσει περισσότερα χρόνια, δεν θα αρκούσαν για να σβήσουν από τη μνήμη το φημισμένο *Μυστήριο του Κίτρινου Δωματίου*.

Δεν υπήρχε καμιά αμφιβολία στον νου των εμπλεκομένων πως αν ο γάμος δεν είχε γίνει σχεδόν στα κρυφά, η μικρή εκκλησία θα είχε γεμίσει και θα είχε περικυκλωθεί από πλήθος περιέργων, που θα επιθυμούσαν να δουν από κοντά τα κύρια πρόσωπα του δράματος, το οποίο είχε τόσο έντονα προκαλέσει το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης. Αλλά σε αυτή την απόμερη γωνίτσα της πόλης, σε αυτό το σχεδόν άγνωστο παρεκκλήσι, ήταν εύκολο να διατηρήσουν την ανωνυμία τους. Είχαν προσκληθεί μόνο μερικοί φίλοι του κυρίου Νταρζάκ και του καθηγητή Στάνγκερσον, στη διακριτικότητα των οποίων στηρίζονταν. Είχα την τιμή να είμαι ένας από αυτούς.

Έφτασα νωρίς στην εκκλησία και φυσικά η πρώτη μου σκέψη ήταν να ψάξω για τον Ζοζέφ Ρουλεταμπίλ. Ένωσα κατά κάποιον τρόπο έκπληξη που δεν τον είδα, αλλά, μιας και δεν είχα καμία αμφιβολία πως σύντομα θα κατέφτανε, κάθισα σε έναν πάγκο, όπου είχαν ήδη πάρει θέση ο κύριος Ανρί Ρομπέρ και ο κύριος Αντρέ Χες, οι οποίοι μέσα στις σκιές του μικρού παρεκκλησιού μιλούσαν ψιθυριστά, ανασύροντας τις αναμνήσεις τους για την παράξενη υπόθεση των Βερσαλλιών, την οποία ξανάφερνε στη μνήμη τους η τελετή που θα γινόταν σε λίγο. Άκουγα δίχως να προσέχω ιδιαίτερα τι έλεγαν, ρίχνοντας απρόσεκτα ματιές γύρω μου κάθε τόσο.

Τι θλιβερό μέρος ήταν αυτή η εκκλησία του Αγίου Νικολάου του Σαρντονέ. Με ραγισμένους τοίχους, σαύρες να ξεπροβάλλουν από κάθε γωνιά και σκόνη παντού –όχι την όμορφη σκόνη των χρόνων, αλλά την κοινή, βρομερή και γεμάτη μικρόβια σκόνη του σήμερα–, αυτή η εκκλησία ήταν τόσο σκοτεινή και απειλητική απέξω όσο μελαγχολική ήταν στο εσωτερικό της. Ο ουρανός, που έμοιαζε σαν να είχε αποτραβηχτεί μακριά από το οικοδόμημα, έριχνε ένα μίζερο φως, που με δυσκολία διαπερνούσε τα σκονισμένα τζάμια των παραθύρων. Και σε αυτό το πένθιμο σκοτάδι, σε ένα σκηνικό που ταίριαζε περισσότερο σε κηδεία, θα γινόταν ο γάμος του Ρομπέρ Νταρζάκ και της Ματίλντ Στάνγκερσον.

Δεν μπορούσα να παραβλέψω το άσχημο προαίσθημα που μου δημιουργούσε αυτό το θλιβερό περιβάλλον.

Δίπλα μου οι κύριοι Ανρί Ρομπέρ και Αντρέ Χες συνέχιζαν να συζητούν και την προσοχή μου τράβηξε κάτι που είπε ο τελευταίος:

«Πάντα ανησυχούσα για τον Ρομπέρ και τη Ματίλντ», είπε, «ακόμη και έπειτα από το αίσιο τέλος της υπόθεσης

των Βερσαλλιών – μέχρι που έμαθα πως επιβεβαιώθηκε και επισήμως πως ο Φρεντερίκ Λαρσάν είναι νεκρός. Αυτός ο άνθρωπος ήταν ανελέητος εχθρός».

Οι αναγνώστες του *Μυστηρίου του Κίτρινου Δωματίου* μάλλον θα θυμούνται πως μερικούς μήνες έπειτα από την αθώωση του καθηγητή της Σορβόννης συνέβη το τρομερό ναυάγιο του Λα Ντορντόν, ενός ατιμόπλοιου το οποίο έκανε το υπερατλαντικό δρομολόγιο μεταξύ Χάβρης και Νέας Υόρκης. Μια ζεστή καλοκαιρινή νύχτα, λίγο πριν φτάσει τις ακτές του Νέου Κόσμου, το Λα Ντορντόν έπιασε φωτιά εξαιτίας της υπερθέρμανσης ενός λέβητα. Πριν προλάβει να έρθει βοήθεια, το ατιμόπλοιο είχε καταστραφεί εντελώς.

Μονάχα τριάντα επιβάτες κατάφεραν να επιβιβαστούν στις σωστικές λέμβους και την επόμενη μέρα τους περισυνέλεξε ένα εμπορικό πλοίο και τους μετέφερε στο κοντινότερο λιμάνι. Τις μέρες που ακολούθησαν ο ωκεανός ξέβραζε στις ακτές εκατοντάδες πτώματα. Και ανάμεσα σ' αυτά βρήκαν τον Λαρσάν.

Τα έγγραφα τα οποία βρέθηκαν στα ρούχα που φορούσε ο νεκρός αποδεικνυαν πέρα από κάθε αμφιβολία την ταυτότητά του. Η Ματίλντ Στάνγκερσον είχε επιτέλους λυτρωθεί από αυτό το τέρας, στο οποίο είχε προσφέρει το χέρι της μυστικά, υπό τη μέθη ενός κοριτσιστικού ειδυλλίου.

Αυτό το κάθαρμα, που το πραγματικό όνομά του σύμφωνα με τα έγγραφα του δικαστηρίου ήταν Μπαλμεγιέρ, και ο οποίος την είχε παντρευτεί χρησιμοποιώντας το όνομα Ζαν Ρουσέλ, δεν μπορούσε πλέον να κρέμεται σαν απειλητική σκιά πάνω από τα κεφάλια της Ματίλντ και του άντρα τον οποίο αγαπούσε τόσο καιρό και τόσο πολύ, δίχως ωστόσο να τολμά να τον παντρευτεί. Στο *Μυστήριο του Κίτρινου Δωματίου* είχα παρουσιάσει με κάθε

λεπτομέρεια αυτή τη συνταρακτική υπόθεση, μία από τις πιο παράξενες που έχουν φτάσει στα έδρανα του δικαστηρίου και η οποία χωρίς αμφιβολία θα είχε την πιο τραγική κατάληξη αν δεν βρισκόταν εκείνος ο δεκαοκτάχρονος δημοσιογράφος, ο Ζοζέφ Ρουλεταμπίλ, που ανακάλυψε ότι ο Φρεντερίκ Λαρσάν, ο διάσημος πράκτορας των Μυστικών Υπηρεσιών, δεν ήταν άλλος από τον διαβόητο Μπαλμεγιέρ. Ο τυχαίος – κάποιος ίσως να τον αποκαλούσε και «θεόσταλτο» – θάνατος εκείνου του καθάρματος φαίνεται πως δίνει τελικά αίσιο τέλος σε αυτή την εκπληκτική ιστορία, και πρέπει να ομολογήσω πως αναμφίβολα ήταν ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες που έκαναν τη Ματίλντ Στάνγκερσον να αναρρώσει γρήγορα, επειδή σχεδόν είχε χάσει τα λογικά της έπειτα από τον μυστηριώδη τρόπο του Γκλαντιέ.

«Βλέπετε, αγαπητέ μου φίλε», είπε ο κύριος Ανρί Ρομπέρ στον κύριο Αντρέ Χες, του οποίου τα μάτια περιπλανιούνταν ασταμάτητα σε κάθε γωνιά της εκκλησίας, «σ' αυτόν τον κόσμο υπάρχει πάντα η φωτεινή πλευρά της ζωής. Βλέπετε πόσο όμορφα εξελίχθηκαν τα πράγματα – και ας είχε τόσες φασαρίες η δεσποινίς Στάνγκερσον. Αλλά γιατί κοιτάζετε συνεχώς γύρω σας; Τι ψάχνετε; Περιμένετε κάποιον;»

«Ναι», απάντησε ο κύριος Χες. «Περιμένω τον Φρεντερίκ Λαρσάν».

Ο κύριος Ανρί Ρομπέρ γέλασε κοφτά, ένα γέλιο που ερχόταν σε αντίθεση με την ιερότητα του χώρου. Όμως δεν ένιωσα την ανάγκη να μοιραστώ την ευθυμία του. Σχεδόν έβλεπα μπροστά μου το απαίσιο γεγονός να έρχεται κατά πάνω μας. Ωστόσο, όταν θυμάμαι εκείνη τη στιγμή, σκέφτομαι την αλλόκοτη ανησυχία που με κατέκλυσε όταν αναφέρθηκε το όνομα του Λαρσάν.

«Τι συμβαίνει, Σενκλέρ;» ψιθύρισε ο κύριος Ανρί Ρομπέρ, ο οποίος πρέπει να πρόσεξε την έκφρασή μου. «Ξέρετε πως ο Χες απλώς αστειεύοταν, έτσι δεν είναι;»

«Δεν ξέρω τίποτα», απάντησα. Και κοίταξα προσεκτικά γύρω μου, όπως ο κύριος Αντρέ Χες. Πραγματικά τόσες φορές είχαμε πιστέψει πως ο Λαρσάν, γνωστός ως Μπαλμεγιέρ, είχε πεθάνει, που φαινόταν αρκετά πιθανόν να ξαναγυρνούσε στη ζωή με τη μορφή του Λαρσάν.

«Να ο Ρουλεταμπίλ», παρατήρησε ο κύριος Ανρί Ρομπέρ. «Βλέπω ότι δεν ανησυχεί για τίποτα».

«Κοιτάξτε όμως πόσο χλωμός είναι!» αναφώνησε ο κύριος Αντρέ Χες με βαριά φωνή.

Ο νεαρός δημοσιογράφος κάθισε μαζί μας και σφίξαμε μηχανικά τα χέρια.

«Καλημέρα, Σενκλέρ. Καλημέρα σας, κύριοι. Ελπίζω να μην άργησα».

Μου φάνηκε πως η φωνή του έτρεμε. Άφησε αμέσως τον πάγκο όπου καθόμαστε και αποσύρθηκε σε μια σκοτεινή γωνιά, όπου τον είδα να γονατίζει σαν μικρό παιδί. Έκρυψε το κατάχλωμο πρόσωπό του στα χέρια του και προσευχήθηκε. Ποτέ δεν μου είχε περάσει από το μυαλό πως ο Ρουλεταμπίλ ήταν θρησκευόμενος και η θερμή πίστη του με εξέπληξε.

Όταν σήκωσε το κεφάλι του, είδα πως τα μάτια του ήταν δακρυσμένα.

Δεν προσπάθησε καν να το κρύψει. Δεν πρόσεχε κανέναν. Είχε χαθεί εντελώς στην προσευχή του και θα έλεγε κανείς στη θλίψη του.

Ποια ήταν όμως η αιτία αυτής της θλίψης; Δεν ήταν χαρούμενος για μια ένωση την οποία όλοι περίμεναν; Δεν ήταν άραγε η ευτυχία της Ματίλντ Στάνγκερσον και του Ρομπέρ

Νταρζάκ αποτέλεσμα των προσπαθειών του; Ίσως είχε κλάψει από χαρά, ποιος ξέρει. Σηκώθηκε όρθιος και κρύφτηκε πίσω από μια κολόνα. Δεν προσπάθησα να τον πλησιάσω επειδή καταλάβαινα πως αδημονούσε να μείνει μόνος.

Αμέσως μετά η Ματίλντ Στάνγκερσον μπήκε στην εκκλησία κρατώντας το μπράτσο του πατέρα της, με τον Ρομπέρ Νταρζάκ να τους ακολουθεί. Αχ, το δράμα του Γκλαντιέ τους είχε καταρρακώσει! Αλλά, παράξενο πράγμα, η Ματίλντ Στάνγκερσον φαινόταν ακόμη ομορφότερη παρά τα όσα είχε περάσει. Και έλαμπε από χαρά εκείνη τη μέρα, στο πρόσωπό της υπήρχε το πιο γλυκό και όμορφο χαμόγελο ζωγραφισμένο στα χείλη της. Η ευτυχία κρυβόταν στα μάτια της και άφηνε το στίγμα της πάνω στο στυλινό σαν ελεφαντόδοντο μέτωπό της, όπου ο καθένας μπορούσε να διακρίνει την αγάπη που αισθανόταν για όλο τον κόσμο.

Όσο για το νυφικό της, πρέπει να παραδεχτώ πως δεν το θυμάμαι και δεν μπορώ να πω τι χρώμα είχε. Αλλά αυτό το οποίο θυμάμαι είναι η παράξενη έκφραση που πήρε όταν έφαξε για κάποιον ανάμεσα στα καθίσματα και δεν τον βρήκε. Αμέσως ανέκτησε τον αυτοέλεγχό της και έγινε πάλι κυρία του εαυτού της. Είχε δει τον Ρουλεταμπιλ πίσω από την κολόνα. Του χαμογέλασε και οι υπόλοιποι, μαζί τους κι εγώ, της χαμογελάσαμε.

«Έχει βλέμμα τρελής!»

Γύρισα γρήγορα να δω ποιος είχε ξεστομίσει αυτά τα σκληρά λόγια. Ήταν ένας κακομοίρης τον οποίο ο Ρομπέρ Νταρζάκ από καλοσύνη είχε κάνει βοηθό του στο εργαστήριο της Σορβόνης. Ο άντρας αυτός ονομαζόταν Μπρινιόλ και ήταν μακρινός ξάδερφος του γαμπρού. Δεν γνωρίζαμε κανέναν άλλο συγγενή του κυρίου Νταρζάκ, η οικογένεια του οποίου καταγόταν από το Μιντί. Είχε χάσει τους γονείς

του πριν από πολλά χρόνια. Δεν είχε αδέρφια και έδειχνε να μην έχει διατηρήσει κανέναν δεσμό με την ιδιαίτερη πατρίδα του, από την οποία είχε κληρονομήσει την επιθυμία για επιτυχία, την ικανότητα να δουλεύει σκληρά, ένα δυνατό μυαλό και μια φυσική ανάγκη για τρυφερότητα, την οποία ικανοποιούσε μέσω των δεσμών που είχε αναπτύξει με τον καθηγητή Στάνγκερσον και την κόρη του. Είχε επίσης ζεστή φωνή και την προφορά της Προβάνς, της ιδιαίτερης πατρίδας του, που συχνά προκαλούσε τα χαμόγελα των μαθητών του στη Σορβόννη, οι οποίοι την άκουγαν σαν να ήταν μουσική, μιας και έκανε τις ανιαρές σπουδές τους λίγο πιο ενδιαφέρουσες.

Ένα όμορφο ανοιξιάτικο πρωινό, έναν χρόνο έπειτα από τα γεγονότα του Κίτρινου Δωματίου, ο Ρομπέρ Νταρζάκ παρουσίασε τον Μπρινιόλ στους μαθητές του. Ο νέος βοηθός του είχε έρθει κατευθείαν από την Εξ-αν-Προβάνς, όπου ήταν δάσκαλος φυσικών επιστημών και όπου είχε διαπράξει κάποιο ατόπημα το οποίο του κόστισε τη δουλειά του. Όμως θυμήθηκε πως ήταν συγγενής με τον κύριο Νταρζάκ, τον διάσημο χημικό, και έτσι πήρε το τρένο για το Παρίσι και αφηγήθηκε μια τόσο θλιβερή ιστορία στον αρραβωνιαστικό της δεσποινίδος Στάνγκερσον, που ο Νταρζάκ τον προσέλαβε από οίκτο. Εκείνο τον καιρό η υγεία του Ρομπέρ Νταρζάκ δεν ήταν και τόσο καλή. Υπέφερε από τα έντονα συναισθήματα τα οποία τον είχαν κάνει σχεδόν να λυγίσει στο Γκλαντιέ και στο δικαστήριο. Όμως όλοι περίμεναν πως η ανάρρωση της Ματίλντ και η προοπτική του γάμου τους θα επηρέαζε θετικά την πνευματική και σωματική υγεία του καθηγητή. Παρατηρήσαμε ωστόσο το αντίθετο, πως από τη μέρα που ο Μπρινιόλ ήρθε σε επαφή μαζί του –ο Μπρινιόλ, του οποίου η φιλία θα έπρεπε να είναι παρηγοριά–,

ο κύριος Νταρζάκ φαινόταν όλο και πιο αδύναμος. Όμως πρέπει να παραδεχτούμε πως δεν ήταν ο Μπρινιόλ η αιτία γι' αυτό, καθώς δύο απρόβλεπτα ατυχήματα είχαν συμβεί κατά τη διάρκεια κάποιων πειραμάτων, τα οποία αρχικά δεν φαινόταν καθόλου επικίνδυνα. Το πρώτο είχε ως αποτέλεσμα να εκραγεί ένας σωλήνας Γκέσλερ, κάτι που θα μπορούσε να έχει τραυματίσει σοβαρά τον κύριο Νταρζάκ, ωστόσο τραυμάτισε μονάχα τον Μπρινιόλ, που τα χέρια του γέμισαν εγκαύματα. Το δεύτερο, που θα μπορούσε να αποδειχτεί μοιραίο, συνέβη εξαιτίας της έκρηξης μιας λάμπας πάνω από την οποία είχε σκύψει ο κύριος Νταρζάκ. Ευτυχώς δεν τραυματίστηκε, αλλά τα φρύδια του κάηκαν και για λίγο καιρό είχε επηρεαστεί η όρασή του και δεν άντεχε να βρίσκεται έξω, στο φως του ήλιου.

Έπειτα από όσα συνέβησαν στο Γκλαντιέ έχω αρχίσει να αντιμετωπίζω με μεγαλύτερη περίσκεψη ακόμη και τα πιο απλά γεγονότα. Την ώρα του δεύτερου ατυχήματος ήμουν παρών· είχα πάει στη Σορβόννη για να βρω τον κύριο Νταρζάκ. Πήγα τον φίλο μου σε έναν φαρμακοποιό και έπειτα σε έναν γιατρό και παρακάλεσα (κάπως αγενώς θα έλεγα) τον Μπρινιόλ να μείνει στη θέση του όταν μου ζήτησε να μας ακολουθήσει. Ενώ ήμαστε στον δρόμο, ο κύριος Νταρζάκ με ρώτησε γιατί πλήγωσα τον καημένο τον άνθρωπο. Του είπα πως δεν πολυνοιαζόμουν για τον Μπρινιόλ, επειδή δεν μου άρεσαν οι τρόποι του και επειδή πίστευα ότι ήταν υπεύθυνος για το ατύχημα. Ο κύριος Νταρζάκ απαίτησε να μάθει γιατί πίστευα κάτι τέτοιο και δεν ήξερα πώς να απαντήσω, οπότε άρχισε να γελά – ένα γέλιο που σύντομα σταμάτησε, όταν ο γιατρός τού είπε ότι μπορούσε να έχει τυφλωθεί και πως έπρεπε να θεωρεί τον εαυτό του τυχερό που τη γλίτωσε.

Οι υποψίες μου για τον Μπρινιόλ ήταν σίγουρα αβάσιμες και κανένα άλλο ατύχημα δεν συνέβη. Ταυτόχρονα ήμουν αρνητικά προκατειλημμένος απέναντι σ' αυτόν τον νεαρό άντρα, τον οποίο κατηγορούσα από τα βάθη της καρδιάς μου για την αργή βελτίωση της σωματικής υγείας του κυρίου Νταρζάκ.

Στην αρχή του χειμώνα ο Νταρζάκ έβηχε τόσο πολύ, που του ζήτησα να πάρει άδεια και να ταξιδέψει στο Μιντί – και σ' αυτό συμφωνούσαν όλοι οι φίλοι του. Οι γιατροί τον συμβούλευσαν να πάει στο Σαν Ρέμο.

Πήγε εκεί και μία βδομάδα αργότερα μας έγραψε πως αισθανόταν πολύ καλύτερα – πως ένα βάρος έφυγε από το στήθος του. «Μπορώ να ανασάνω εδώ», έγραψε. «Όταν έφυγα από το Παρίσι, ασφυκτιούσα».

Αυτό το γράμμα από τον κύριο Νταρζάκ με έβαλε σε σκέψεις και δεν δίστασα να εμπιστευτώ τους προβληματισμούς μου στον Ρουλεταμπίλ.

Συμφώνησε πως ήταν ασυνήθιστη σύμπτωση το ότι ο κύριος Νταρζάκ ήταν τόσο άρρωστος όταν ο Μπρινιόλ βρισκόταν κοντά του και γινόταν καλύτερα όταν ο νεαρός βοηθός του ήταν μακριά. Αυτό το γεγονός είχε εντυπωθεί τόσο έντονα στο μυαλό μου, ώστε παρακολουθούσα κάθε κίνηση του Μπρινιόλ. Αν προσπαθούσε να φύγει από το Παρίσι, σίγουρα θα τον ακολουθούσα. Δεν το έκανε όμως. Το αντίθετο, βρισκόταν συνεχώς με τον κύριο Στάνγκερσον. Με τη δικαιολογία πως ήθελε να μάθει νέα για τον κύριο Νταρζάκ, επισκεπτόταν σχεδόν καθημερινά το σπίτι του καθηγητή.

Μια φορά προσπάθησε να δει τη δεσποινίδα Στάνγκερσον, αλλά της είχα μιλήσει γι' αυτόν τόσο αρνητικά, ώστε είχε σχηματίσει μια αποκρουστική εικόνα γι' αυτόν – κάτι για το οποίο είμαι πολύ ικανοποιημένος.

Ο κύριος Νταρζάκ έμεινε τέσσερις μήνες στο Σαν Ρέμο και επέστρεψε σχεδόν απολύτως υγιής. Τα μάτια του ωστόσο εξακολουθούσαν να είναι αδύναμα και έπρεπε να τα περιποιείται. Ο Ρουλεταμπίλ κι εγώ είχαμε αποφασίσει να παρακολουθούμε στενά τον Μπρινιόλ, αλλά είχαμε πειστεί πως όλα ήταν φυσιολογικά, όταν μάθαμε ότι ο γάμος θα γινόταν σχεδόν αμέσως και πως ο κύριος Νταρζάκ θα έφευγε με τη σύζυγό του για μήνα του μέλιτος μακριά από το Παρίσι – και τον Μπρινιόλ.

Όταν επέστρεψε από το Σαν Ρέμο, ο κύριος Νταρζάκ με ρώτησε:

«Τι λες για τον καημένο τον Μπρινιόλ; Κατέληξες πως είχες άδικο;»

«Όχι», ήταν η απάντησή μου.

Και ο Νταρζάκ απομακρύνθηκε γελώντας, μουρμουρίζοντας κάτι με την προβενσάνικη προφορά του, την οποία υιοθετούσε όταν οι περιστάσεις τού επέτρεπαν να είναι χαρούμενος και την οποία φρέσκαρε έπειτα από την επίσκεψή του στο Μιντί.

Ξέραμε πως ήταν χαρούμενος. Αλλά δεν ξέραμε πόσο –καθώς ανάμεσα στην επιστροφή και στον γάμο είχαμε ελάχιστες ευκαιρίες να τον δούμε–, μέχρι που τον είδαμε να περπατάει στην εκκλησία με το πρόσωπό του εντελώς αλλαγμένο. Περπατούσε καμαρωτός, λες και ήταν αυτοκράτορας. Η ευτυχία τον είχε κάνει άλλο άνθρωπο.

«Ο καθένας μπορεί να μαντέψει πως είναι ο γαμπρός!» ψιθύρισε ο Μπρινιόλ.

Απομακρύνθηκα από αυτόν τον αντιπαθητικό άνθρωπο και πήγα πίσω από τον καημένο τον κύριο Στάνγκερσον, που στεκόταν κατά τη διάρκεια της τελετής με τα χέρια σταυρωμένα πάνω στο στήθος του, δίχως να βλέπει και να

ακούει. Τον άγγιξα στον ώμο, αφού όλα είχαν τελειώσει, για να τον ξυπνήσω από τα όνειρά του.

Καθώς πέρασαν μέσα στο σκευοφυλάκιο, ο κύριος Αντρέ Χες αναστέναξε βαθιά.

«Μπορώ να αναπνεύσω ξανά», μουρμούρισε.

«Γιατί δεν μπορούσατε να αναπνεύσετε πριν, φίλτατε;» ρώτησε ο κύριος Ανρί Ρομπέρ.

Και ο κύριος Αντρέ Χες ομολόγησε πως φοβόταν ότι την τελευταία στιγμή θα εμφανιζόταν ο νεκρός άντρας.

«Δεν μπορώ να το κάνω», ήταν το μόνο που απάντησε όταν ο φίλος του προσπάθησε να τον μεταπείσει. «Δεν μπορώ να αποδεχτώ την ιδέα πως ο Φρεντερίκ Λαρσάν θα παραμείνει νεκρός».

Και τώρα –περίπου δέκα άνθρωποι– βρισκόμασταν στο σκευοφυλάκιο. Οι μάρτυρες υπέγραψαν στο μητρώο και οι υπόλοιποι συγχαρήκαμε τους νεόνυμφους.

Το σκευοφυλάκιο ήταν σε χειρότερη κατάσταση από την υπόλοιπη εκκλησία και αν το δωμάτιο δεν ήταν τόσο μικρό, θα σκεφτόμουν πως δεν μπορούσα να διακρίνω τον Ζοζέφ Ρουλεταμπίλ εξαιτίας του σκοταδιού. Ωστόσο ήμουν βέβαιος πως δεν βρισκόταν εκεί. Η Ματίλντ είχε ήδη ρωτήσει γι' αυτόν δύο φορές και ο κύριος Νταρζάκ μου ζήτησε να τον βρω. Πήγα να τον ψάξω, αλλά επέστρεψα στο σκευοφυλάκιο δίχως αυτόν.

Είχε εξαφανιστεί από την εκκλησία.

«Τι παράξενο!» αναφώνησε ο κύριος Νταρζάκ. «Δεν καταλαβαίνω. Είστε σίγουρος ότι ψάξατε παντού; Μπορεί να είναι κρυμμένος σε κάποια γωνιά και να κοιμάται».

«Έψαξα παντού και φώναξα το όνομά του», αποκρίθηκα.

Αλλά ο κύριος Νταρζάκ δεν έδειξε ικανοποιημένος. Ήθελε να ψάξει την εκκλησία ο ίδιος. Η έρευνά του είχε καλύτερα

αποτελέσματα από τη δική μου, επειδή έμαθε από έναν ζητιάνο πως ο Ρουλεταμπίλ είχε φύγει από την εκκλησία λίγα λεπτά νωρίτερα με μια άμαξα. Όταν ο γαμπρός μετέφερε τα νέα στη γυναίκα του, εκείνη πληγώθηκε και ανησύχησε. Με κάλεσε κοντά της και είπε:

«Αγαπητέ μου κύριε Σενκλέρ, ξέρετε πως θα πάρουμε το τρένο σε δύο ώρες. Μπορείτε να βρείτε τον καλό μας φίλο και να τον φέρετε κοντά μου, αφού του πείτε πως η παράξενη συμπεριφορά του με θλίβει πολύ;»

«Βασιστείτε πάνω μου», αποκρίθηκα.

Και άρχισα να ψάχνω μανιωδώς για τον Ρουλεταμπίλ.

Δεν βρισκόταν ούτε στο σπίτι του ούτε στο γραφείο του στην εφημερίδα ούτε στο Καφέ ντι Μπαρό, όπου σύχναζε εξαιτίας της δουλειάς του. Κανείς από τους συναδέλφους του δεν μπορούσε να μου πει πού θα τον έβρισκα. Αναγκάστηκα να εμφανιστώ στον σταθμό μόνος.

Ο κύριος Νταρζάκ έδειχνε προβληματισμένος, αλλά επειδή έπρεπε να φροντίσει τους υπόλοιπους συνταξιδιώτες του (ο καθηγητής Στάνγκερσον, ο οποίος ταξίδευε προς το Μεντόν, θα συνόδευε την κόρη του και τον σύζυγό της μέχρι το Ντιζόν, όπου θα άλλαζε όχημα, ενώ οι Νταρζάκ θα συνέχιζαν το ταξίδι τους μέχρι το Κιλό και το όρος Σενί), μου ζήτησε να μεταφέρω τα άσχημα νέα στη σύζυγό του. Το έκανα, συμπληρώνοντας πως ο Ρουλεταμπίλ θα εμφανιζόταν σίγουρα πριν ξεκινήσει το τρένο. Ακούγοντας αυτά τα λόγια, η Ματίλντ άρχισε να κλαίει σιωπηλά κουνώντας το κεφάλι της:

«Όχι, όχι!» ψιθύρισε. «Όλα τελείωσαν. Δεν θα ξανάρθει ποτέ».

Και ανέβηκε στο βαγόνι.

Εκείνη τη στιγμή ο αντιπαθητικός Μπρινιόλ, βλέποντας τόσο συγκινημένη τη νεόνυμφη, ψιθύρισε ξανά στον κύριο

Αντρέ Χες: «Κοιτάξτε! Κοιτάξτε! Δεν έχει το βλέμμα μανιακής; Αχ, τι λάθος έκανε ο Ρομπέρ. Θα ήταν καλύτερα να περιμένει». Ο κύριος Χες τον κοίταξε επιτιμητικά και τον παρακάλεσε να σωπάσει.

Μπορώ ακόμα να φέρω στον νου μου την εικόνα του Μπρινιόλ καθώς είπε αυτά τα λόγια και θυμάμαι σαν να ήταν χθες τον τρόπο που αισθάνθηκα ξαφνικά κοιτάζοντάς τον. Δεν είχα καμιά αμφιβολία πλέον πως ήταν ένας κακός και ζηλιάρης άνθρωπος, που δεν θα συγχωρούσε ποτέ στον συγγενή του το ότι τον τοποθέτησε σε μια θέση υποδεέστερη. Το πρόσωπό του ήταν ωχρό και μακρόστενο, σαν μια μονοκοντυλιά από το μέτωπο μέχρι το πιγούνι. Τα πάντα πάνω του απέπνεαν πικρία και φαίνονταν μακρόστενα: η φιλόλιγνη κορμοστασιά του, τα μακριά χέρια του, τα μακριά πόδια του και το μακρύ κεφάλι του. Ωστόσο σε αυτόν τον γενικό κανόνα υπήρχαν δύο εξαιρέσεις: οι πατούσες και οι παλάμες του.

Ήταν κοντές και κάπως συμπαθητικές.

Αφού ο νεαρός δικηγόρος τον ανάγκασε να σωπάσει έπειτα από αυτά τα κακοήθη σχόλιά του, ο Μπρινιόλ ένιωσε προσβεβλημένος και έφυγε από τον σταθμό, αφού συγχάρηκε τον γαμπρό και τη νύφη. Έτσι τουλάχιστον πιστεύω, πως έφυγε από τον σταθμό, αφού δεν τον ξαναείδα.

Απέμεναν τρία λεπτά μέχρι να αναχωρήσει το τρένο. Ελπίζαμε πως ο Ρουλεταμπίλ θα εμφανιζόταν και ψάχναμε να τον βρούμε στην αποβάθρα, πιστεύοντας κάποιες φορές πως είχαμε εντοπίσει τον νεαρό μας φίλο να πλησιάζει ανάμεσα στο πλήθος των ταξιδιωτών.

Πώς ήταν δυνατόν να μην προχωράει ως συνήθως με τον γρήγορο, παιδιάστικο τρόπο του, ορμώντας βιαστικά ανάμεσα στο πλήθος, αγνοώντας τις φωνές και τις διαμαρτυρίες

όσων έσπρωχνε, περπατώντας γρηγορότερα από οποιονδήποτε άλλον; Τι τον κρατούσε απασχολημένο; Οι πόρτες των βαγονιών είχαν κλείσει. Το καμπανάκι της μηχανής άρχισε να χτυπά και οι φωνές των αμαξάδων άρχισαν να ακούγονται: «Άμαξα, κύριε; Θέλετε άμαξα;» Έπειτα ακούστηκαν οι λέξεις που έδιναν το σύνθημα για την αναχώρηση. Ο Ρουλεταμπίλ δεν φαινόταν πουθενά. Έμαστε θλιμμένοι όλοι μας και πάνω απ' όλα τόσο έκπληκτοι, που μείναμε στην αποβάθρα κοιτάζοντας την κυρία Νταρζάκ δίχως να σκεφτούμε καν να της ευχηθούμε καλό ταξίδι. Η κόρη του καθηγητή Στάνγκερσον μας κοίταξε και, τη στιγμή που το τρένο άρχισε να επιταχύνει, βέβαιη πια πως δεν θα ξανάβλεπε τον «μικρό της φίλο», μου έδωσε έναν φάκελο από το παράθυρο του βαγονιού.

«Για κείνον», μου είπε.

Και σαν να την έσπρωχνε μια ακαταμάχητη παρόρμηση, με το πρόσωπό της παραμορφωμένο από μια έκφραση που φανέρωνε τρόμο, πρόσθεσε με έναν τόνο τόσο παράξενο, που με έκανε να θυμηθώ τα απαίσια λόγια του Μπρινιόλ:

«Εις το επανιδείν, φίλοι μου – ή αντίο».